

**Matěřská škola speciální, Základní škola
speciální a Praktická škola Elpis Brno,
příspěvková organizace**

Koperníková 803/2, 615 00 Brno, IČ: 62160095
www.skolaelpis.cz tel. 545245630 e-mail: elpis@telecom.cz
držitel certifikátu dle ČSN EN ISO 9001:2009

HODNOCENÍ ŽÁKU – ŠVP ELPIS II.

Příloha č. 2 dokumentu: C004/010915 – Školní řád ZŠ

Hodnocení je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a je komplexním posouzením prospěchu a chování žáka.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

U žáků s těžkým mentálním postižením je nutné získávání motivací ke všem činnostem, proto by mělo být hodnocení spíše pozitivně laděné, srozumitelné a všestranné.

Cílem hodnocení je individuální získání informací o žákovi, jak zvládá naučené poznatky.

Druhy hodnocení

Žáci mohou být hodnoceni na vysvědčení dvěma způsoby.

- **Slovní hodnocení** – je stručné a jasně rozlišuje klasifikační stupeň.
- **Širší slovní otevřené hodnocení** – je obsáhlejší, popisuje dosažené vědomosti, dovednosti a schopnosti u každého žáka, nerozlišuje klasifikační stupeň. Pokud bude zvolen, je nutné na konci otevřeného hodnocení uvést i odpovídající klasifikační stupeň formou předešlého slovního hodnocení.

Součástí vzdělávacích plánů každého žáka je **Hodnocení žáka**:

- **v pololetí** – jako podklad pro hodnocení na vysvědčení
- **na konci školního roku** – jako podklad pro hodnocení na vysvědčení

Toto hodnocení slouží rovněž k nastavení dalších způsobů a možností práce s žákem.

U žáků s poruchami PAS hodnocení vychází z Edukačního hodnotícího profilu.

Žáci mají vytvořené **Tematické plány**, které vycházejí ze Švp a jsou hodnoceny dle splnění toho určitého Vzdělávacího plánu vytvořeného na základě schopností každého žáka. Hodnocení IVP rovněž vychází z daných skutečností příslušného plánu.

Žáci s poruchami PAS mají vytvořené **Edukační plány**.

Slovní hodnocení

KLASIFIKAČNÍ STUPNICE

PŘEDMĚT	1	2	3	4	5
RV	učivo chápe a pracuje samostatně	učivu rozumí, pracuje s malou pomocí	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
SV	učivo dobře zvládá	učivo zvládá	učivo zvládá s pomocí	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
PČ	učivo dobře zvládá, pracuje samostatně	učivo zvládá, pracuje s malou pomocí	při práci vyžaduje vedení	pracuje s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
VV	je tvořivý a zručný	je tvořivý, pracuje s malou pomocí	při práci vyžaduje vedení	pracuje s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
HPV	učivo dobře zvládá	učivo zvládá	učivo zvládá s pomocí	učivo zvládá s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
AH	je obratný a snaživý	snaží se	cvičí s pomocí	je méně obratný, cvičí s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
KSD	učivo dobře zvládá a pracuje samostatně	učivo zvládá	učivo zvládá s pomocí	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá

Širší slovní otevřené hodnocení

Musí splňovat tyto kritéria:

- věcnost
- srozumitelnost
- úplnost

- pozitivní formulace
- komplexnost
- motivující a pozitivní
- zpětnou vazbu
- uplatnění pedagogického taktu a přiměřené náročnosti
- individualitu

Širší slovní hodnocení především popisuje:

- to, čeho žák v daném období dosáhl
- pokroky
- vztah k jednotlivým činnostem, aktivitám
- snahu, aktivitu

Obecné roviny hodnocení

Žáky hodnotíme v předmětech komplexně, rozlišujeme **škálu myšlenkové úrovně, škálu míry samostatnosti plnění úkolu, snahu a zájem** a v neposlední řadě také **diferencujeme výkon žáka dle závažnosti postižení či zdravotního stavu.**

myšlenková úroveň	samostatnost	snaha, zájem
splnil požadovanou úroveň zadání bez chyb	pracuje zcela samostatně	aktivní, tvořivý se zájmem o činnost
splnil požadovanou úroveň, s drobnými chybami	pracuje samostatně s malou pomocí	aktivní, tvořivý s mírnými výkyvy v zájmu, aktivitě
splnil požadovanou úroveň s chybami	pracuje samostatně, ale s nasměrováním nebo výběrem možností	aktivní, tvořivý pouze se systematickým pobízením, má občasný zájem o činnost
splnil požadovanou úroveň v minimální úrovni s chybami	pracuje se stálou pomocí	minimální snaha a zájem o činnost
nesplnil požadovanou úroveň	nereaguje na pomoc	pasivní, nemá zájem o činnost

Hodnocení žáků vzhledem k závažnosti tělesného a smyslového postižení

Skupina A: hodnocení žáků, jejichž postižení nemá zásadní vliv na výkon v daném předmětu

Skupina B: hodnocení žáků, jejichž postižení částečně omezuje výkon v daném předmětu

Skupina C: hodnocení žáků, jejichž postižení zásadně omezuje až znevýhodňuje výkon v daném předmětu

	Skupina A	Skupina B	Skupina C
1	žák chápe učivo, prakticky ho zvládá téměř samostatně, je aktivní a má zájem o činnosti	žák chápe učivo, prakticky ho vzhledem k postižení či zdravotního stavu zvládá s dopomocí, je aktivní, snaží se a má zájem o činnosti	žák chápe učivo na úrovni teorie, prakticky ho vzhledem k postižení či zdravotnímu stavu nemůže aplikovat. Na této úrovni je aktivní a má zájem o činnosti
2	žák splnil požadovanou úroveň, rozsah splnil s drobnými nedostatky, nebo s drobnými chybami, pracuje samostatně s malou pomocí, s mírnými výkyvy v zájmu a aktivitě	žák splnil požadovanou úroveň, s malými nedostatky, nebo s drobnými chybami, prakticky pracuje vzhledem k postižení či zdravotnímu stavu s dopomocí, s mírnými výkyvy v zájmu a aktivitě	žák splnil požadovanou úroveň, s malými nedostatky, nebo s drobnými chybami, pouze na teoretické úrovni, prakticky vzhledem k postižení či zdravotnímu stavu jej nemůže aplikovat
3	žák splnil požadovanou úroveň s chybami, pracuje s častým nasměrováním nebo výběrem možností, je aktivní, tvořivý se systematickým pobízením, má občasný zájem o činnost	žák splnil požadovanou úroveň s chybami, pracuje s častým nasměrováním nebo výběrem a vzhledem k postižení či zdravotního stavu s dopomocí se systematickým pobízením, má občasný zájem o činnost	žák splnil požadovanou úroveň s chybami a nedostatky pouze na teoretické úrovni, prakticky vzhledem k postižení či zdravotnímu stavu jej nemůže aplikovat
4	žák splnil požadovanou minimální úroveň s velmi častými závažnějšími chybami pracuje se stálou pomocí, má minimální snahu a zájem o činnost	žák splnil požadovanou minimální úroveň s velmi častými závažnějšími chybami a pracuje vzhledem k postižení či zdravotnímu stavu s trvalou a úplnou pomocí, má minimální snahu a zájem o činnost	žák splnil požadovanou minimální úroveň s velmi častými závažnějšími chybami pouze na teoretické úrovni, prakticky vzhledem k postižení či zdravotnímu stavu jej nemůže aplikovat
5	nesplnil požadovanou úroveň, nereaguje na	nesplnil požadovanou úroveň, nereaguje na	nesplnil požadovanou úroveň, nereaguje na

	pomoc, pasivní, nemá zájem o činnost	pomoc, pasivní, nemá zájem o činnost	pomoc, pasivní, nemá zájem o činnost

Specifická hlediska pro hodnocení žáků s PAS

- práce ve struktuře
- vizualizace
- denní režim
- užívání transferních karet
- kódované úkoly
- pracovní chování
- samostatnost
- počet úkolů
- doba soustředění
- socializace v rámci třídy
- socializace v rámci školy
- socializace mimo školu

Zásady hodnocení

- žáci jsou hodnoceni ve všech vyučovacích předmětech
- klasifikační stupeň určuje učitel, který vyučuje příslušný předmět
- při slovním hodnocení nepoužíváme negativní formulace hodnocení.
- v hodnocení žakových výkonů by mělo převažovat hlavně kladné motivující hodnocení jako je pochvala, uznání povzbuzení, vyjádření kladného očekávání apod.
- učitel přihlíží k míře znevýhodnění
- žák musí vždy přesně vědět, za čeho je hodnocen, znát základní kritéria hodnocení
- hodnocení musí mít motivační charakter
- cílem hodnocení je poskytnout žákovi, případně rodičům, zpětnou vazbu
- žák by měl být hodnocen za to, co umí či dokáže, nikoli za chyby a nedostatky
- hodnocení a klasifikace by se měly vztahovat ke konkrétnímu pokroku ve znalostech, schopnostech a dovednostech, nemělo by docházet k subjektivnímu hodnocení osoby žáka a ke srovnávání s ostatními
- při hodnocení prospěchu žáka berou učitelé v úvahu rovněž jeho celkový přístup k danému problému, snahu, vůli, vytrvalost, zájem o probírané učivo, individuální možnosti a případné i momentální indispozice.

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňují učitelé vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt
- pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy ověřování, které odpovídají schopnostem žáka a na něž má druh a stupeň postižení nejmenší vliv
- učitel při hodnocení zohledňuje individuální zvláštnosti, stupeň postižení a objektivní možnosti každého žáka
- používané způsoby a metody posuzování výsledků práce žáka musí být v souladu se základní filozofií školního vzdělávacího programu
- hodnocení každého žáka by mělo směřovat k jeho schopnosti následného sebehodnocení
- hodnocení žáka se provádí slovně
- hodnocení se provádí průběžně, ke konci každého pololetí se vydává vysvědčení. předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky učebních osnov a vzdělávacích plánů
- při hodnocení zohledňuje učitel druh a stupeň mentálního postižení žáka, jeho zdravotní stav a jeho individuální a věkové zvláštnosti, s akcentem na kultivaci žáka a rozvoj jeho schopností

Pozitivní hodnocení

- pochvaly
- motivační odměny - předmětové (oblíbené hračky, sladkosti, pochutiny)
 - činnostní
 - sociální
- tiskátka, jedničky

Hodnocení předmětů

Předmět speciálně pedagogické péče **Komunikační a sociální dovednosti** se skládá ze 4 okruhů na sobě nezávislých.

- Alternativní komunikace
- Komunikace a orientace sluchově postižených
- Komunikace a orientace zrakově postižených
- Konverzační cvičení

Výběr okruhu je závislý na individuální kompenzaci, jakou žák potřebuje. Nejméně musí být hodnocen alespoň z jednoho okruhu, ale lze využít i okruhů více. Na vysvědčení bude napsán pouze předmět Komunikační a sociální dovednosti, nikoliv názvy okruhů. Hodnocen bude vycházet z konkrétního (-ních) okruhů.

Předmět **Řečová výchova** je součástí všech předmětů a není samostatně hodnocena.

Předmět **Hudebně pohybová výchova** se skládá z Hudební výchovy a Tělesné výchovy. Na vysvědčení můžou být obě části zhodnoceny buď jako celek ve slovním hodnocení nebo častěji otevřeným slovním hodnocením a popisem hodnocení obou částí předmětu.

Celkové hodnocení

- prospěl(a)
- neprospěl(a)
- nehodnocen(a)

Hodnocení chování žáka

Pedagogičtí pracovníci při hodnocení chování žáků hodnotí chování žáků ve škole a na akcích pořádaných školou.

Hodnocení probíhá s přihlédnutím k věku, zdravotnímu i mentálnímu postižení, morální vyspělosti žáka. Kritériem pro hodnocení chování je dodržování pravidel slušného chování, dodržování školního řádu během klasifikačního období. Problémy v chování se projednávají na pedagogické radě. Rodiče či zákonní zástupci jsou o chování žáka informováni třídním učitelem

Hodnocení chování žáka je třístupňové:

- **velmi dobré** – žák dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu; méně závažných přestupků se dopouští ojedinele; žák je vždy přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit
- **uspokojivé** – chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a s ustanoveními školního řádu, tj. dopouští se vůči nim závažných přestupků
- **neuspokojivé** – chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování; dopouští se takových závažných přestupků, že je jimi vážně ohrožena výuka, bezpečnost nebo zdraví jiných osob; záměrně hrubým způsobem narušuje výchovně- vzdělávací činnost školy

Žák není hodnocen za poruchy chování, jež vychází z jeho postižení a to ani v případě, že se jedná o porušení chování velmi závažného.

Hodnocení v zájmových útvarech

- **pracoval(a) úspěšně** - žák je velmi aktivní, tvořivý, pracuje se zájmem
- **pracoval(a)** - žák je méně aktivní, bez většího zájmu

Výstupní hodnocení

Výstupní hodnocení je součástí přihlášky ke studiu na střední školu.

Úspěšným ukončením 10. ročníku získává žák **Základy vzdělání**.

Sebehodnocení

Sebehodnocení je jedna z forem hodnocení, jež přispívá k rozvoji zdravého sebevědomí a zvyšuje míru sebedůvěry, která je u našich žáků velmi důležitá. Snažíme se žákům poskytnout takové podmínky, aby zažívali pocit úspěchu. Pokud si žák věří, dané úkoly úspěšně zvládne, překonává snaze překážky a chápe, že chyba je přirozenou součástí procesu učení. Žáci jsou do sebehodnocení zapojováni na úrovni odpovídajícímu stupni jejich postižení. Sebehodnocení vede k větší aktivitě žáka a musí být vždy doplněno hodnocením učitele.

Rozhodující je zapojení se do činnosti, snaha a zájem, výsledek činnosti není jediným kritériem pro hodnocení žáků.

Žák je veden učitelem a zná kritéria hodnocení, která musí být srozumitelná. Žák se učí zhodnotit dle svých možností podíl na činnosti. Hodnotí se způsobem, kterému rozumí a jež nastaví třídní učitel. Je veden návodnými otázkami učitele, na které se snaží reagovat. Může využívat určující symboly. U žáků s nejtěžším postižením se zaměřujeme na samotné zvyšování sebedůvěry.

Zásady sebehodnocení

- vhodná náročnost
- schopnost posoudit se objektivně (nadhodnocení, podhodnocení)
- ohledy vůči věku, závažnosti postižení
- možnost indispozice
- uplatňování sebekritiky
- pozitivní sebekritika
- ocenění sama sebe
- schopnost přiznat chybu

Podmínky nehodnocení žáka

Žák není hodnocen v pololetí nebo na konci roku z důvodů:

- dlouhodobá celková absence ze zdravotních důvodů (omluvena)
- dlouhodobá celková absence (neomluvena)
- osvobození v jednotlivých předmětech ze zdravotních důvodů (omluvena)

U omluvené absence je nutné doložení lékařského potvrzení.

Pokud žák v daném pololetí je přítomen méně než 75% výuky, je nehodnocen. V případě neomluvené absence je oznamovací povinnost na Sociální úřad.

Způsob získávání podkladu pro hodnocení

Vycházíme při hodnocení ze standartních výsledků, kterých daný žák dosáhl v minulosti u úloh srovnatelné obtížnosti. Aktuální výkon žáka se poměřuje jeho vlastním výkonem (nikoli výkony spolužáků v předchozím období). Sleduje se, zda jeho výkon stagnuje, zvyšuje se nebo snižuje. Individuální zlepšení se považují za dobrý výkon, individuální zhoršení oproti tomu za výkon špatný.

Edukační hodnotící profil

U žáků s PAS pracujeme s Edukačním hodnotícím profilem, který obsahuje získávání poznatků v oblasti:

- Sociální vývoj
- Receptivní řeč
- Expresivní řeč-verbální
- Expresivní řeč neverbální
- Imitace motorická
- Imitace sociální

- Imitace verbální
- Jemná motorika
- Hrubá motorika
- Grafomotorika a kresba
- Sebeobsluha – stravování a stolování
 - oblékání
 - umývání
 - používání WC
- Vnímání zrakové
- Vnímání sluchové
- Vnímání taktilní
- Abstraktně vizuální myšlení

Všeobecné získávání podkladů

- Diagnostické pozorování žáka.
- Míra samostatnosti.
- Snaha.
- Prověřování vědomostí, dovedností a návyků.
- Zaznamenávání výkonů a pokroků žáka.
- Posuzování úrovně verbálního či jiného komunikačního projevu.
- Posuzování grafického projevu.
- Pohybové dovednosti a možnosti.
- Posuzování úrovně dosažených výsledků pracovních činností.
- Úroveň pracovního chování.
- Sledování míry zapojení v kolektivních a skupinových činnostech.
- Analýza důsledků všech činností žáka.
- Vyhodnocování reakcí a změn v chování a jednání při cíleném výchovném procesu.
- Sledování a zaznamenávání změn v chování žáka.
- Sebehodnocení.

- Pohovory a rozborů s ostatními vyučujícími.
- Pohovory a spolupráce s ostatními zaměstnanci školy.
- Spolupráce se školním psychologem a další důsledná analýza psychologických a lékařských vyšetření.

Informace o prospěchu a chování žáků

Informace o prospěchu a chování žáků předávají pedagogičtí pracovníci rodičům či zákonným zástupcům žáků několika způsoby:

- na třídních schůzkách
- individuálně po domluvě v průběhu školního roku
- třídním učitelem v případě mimořádné situace
- prostřednictvím písemné informace
- vysvědčením na konci každého pololetí školního roku

Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán vychází ze školního vzdělávacího programu, na doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Je závazným dokumentem a součástí dokumentace žáka. Vypracovává se ze závažných důvodů a je určen zvláštní organizaci výuky a délky vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem. Podléhá mu rovněž stejné hodnocení dané úrovně, jež žák dosáhl.